

Torsdag den 9. august 2001 behandlede Berlingske Tidende i dagens ledende artikel spørgsmålet om kloning. Om såkaldt terapeutisk kloning hed det blandt andet: »Hvis perspektiverne holder stik, ville selv meget alvorlige sygdomme komme inden for behandlingsmæssig rækkevidde, ligesom hele diskussionen om organdonation ville høre fortiden til. Man skal have meget gode etiske grunde til uden videre at afvise disse svimlende positive perspektiver. Her rækker det ikke med den evindelige "glidebane" eller med religiøst farvede argumenter om menneskelivets ukrænkelighed også nede på celleplan.«

I den anledning sendte jeg Berlingske Tidende et indlæg, som blev bragt to dage senere, men forkortet på en sådan måde, at de væsentlige indvendinger mod avisens ledende artikel var sløffet. Her følger den fulde tekst, idet de afsnit, som avisen ikke ønskede at gengive, er understreget:

Man kan være uenig med den italienske kloningsforkæmper, dr. Severino Antinori, men man kan ikke kritisere ham for at ikke at fremlægge sammenhængen i sine planer: "Kloning vil hjælpe os til at finde en kur mod så mange sygdomme og til at give ufrugtbare mænd chancen for at få børn. Vi skal gribe denne chance," siger han - og vedgår dermed, at reproduktiv og såkaldt terapeutisk kloning hænger sammen på en måde, som Berlingske Tidendes lederskribent torsdag tilsyneladende ikke havde fået fat i.

Terapeutisk betyder "behandlingsmæssig", og hvis kloning kan bruges til behandling af sygdom, hvorfor så ikke også bruge kloning til behandling af en barnløshed, der ikke på anden måde kan afhjælpes? hedder det i den debat, som allerede har stået på i et par år i USA.

I begge tilfælde forudsætter behandlingen imidlertid, at der gives grønt lys for fremstilling af menneskelige fosteranlæg, der kan bruges til forsøg. Og her er det, at vandene skiller - ikke bare i Etisk Råd i Danmark, men i hele den del af verden, hvor emnet overhovedet diskuteres.

Kan man tillade sig direkte at frembringe menneskeligt liv alene med tanke på at bruge det som en ting? Vil man ikke dermed passere en etisk grænse, som - når den først er opgivet - vil lægge vejen blot for yderligere tilsidesættelser af menneskelivets værdighed?

Den Europæiske Bioetikkonvention, som Danmark har tilsluttet sig, indeholder forbud mod at skabe menneskelige fosteranlæg med henblik på forskning. Er det et forbud, som Berlingske Tidendes lederskribent ønsker ophævet? Er lederartiklens udsagn om "religiøst farvede argumenter om menneskelivets ukrænkelighed også nede på celleplan" udtryk for en afstandtagen fra den etiske respekt for det begyndende menneskelivs værdighed, som alle Europas lande (og ikke kun EU) har lagt fast i konventionen? Og forestiller lederskribenten sig virkelig, at det er nødvendigt at have en religiøs tro for at kunne få øje på de etiske problemer, som vil blive følgen, hvis der gives frit slag for at lave forsøg med menneskeligt liv?

Man skal ikke bide på den krog, hvis madding er, at en kraftig afstandtagen fra reproduktiv kloning vil virke legitimerende for såkaldt terapeutisk kloning, thi sådan hænger virkeligheden ikke sammen, når den bliver set efter i sømmene.

Man skulle meget hellere give støtte til den forskning, som internationalt opnår større og større interesse, og som medlemmerne af Etisk Råd i enighed har fremhævet ønskeligheden af, nemlig forskning i stamceller, der ikke skal udtrækkes af fosteranlæg, men som kan hentes i patienters egen krop (eller eventuelt i opbevaret navlesnorsblod). Det er etisk set helt uproblematisk og har efter manges opfattelse langt større behandlingsmæssige perspektiver.